NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

I. PIRMINIS NEMATERIALIOJO TURTO PRIPAŽINIMAS

1. Nematerialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka nematerialiojo turto apibrėžimą ir visus nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus, pateiktus 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“.

II. NEMATERIALIOJO TURTO REGISTRŲ DUOMENYS

2. Pirminio pripažinimo metu (įsigijus, nemokamai gavus ir pan.,) kai turtas atitinka nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus, buhalterinėje apskaitoje registruojamas įsigijimo ar pasigaminimo savikaina (toliau – įsigijimo savikaina) (1 priedas, 1.1 operacija).

3. Duomenys apie nematerialųjį turtą įrašomi į nematerialiojo turto kortelę, suteikiant nematerialiojo turto vienetui inventoriaus numerį.

4. Nematerialiojo turto duomenų kortelėje turi būti kaupiami šie duomenys:

4.1. viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas ir adresas,

4.2. turto įsigijimo data;

4.3. inventoriaus numeris;

4.4. turto pavadinimas;

4.5. nematerialiojo turto grupė;

4.6. įsigijimo dokumento numeris,

4.7. įsigijimo būdas (pirktas, sukurtas, nemokamai gautas, įsigytas pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį ir kt.);

4.8. įsigijimo savikaina;

4.9. jeigu yra, licencijos numeris;

4.10. nematerialiojo turto perleidimo ar nurašymo pagrindas, data ir priežastis;

5. Nematerialiojo turto kortelėje ar kituose apskaitos registruose rekomenduojama kaupti šiuos ir kitus papildomus duomenis apie nematerialųjį turtą:

5.1. eksploatavimo vieta;

5.2. įsigijimo savikainos padidėjimas dėl esminio nematerialiojo turto pagerinimo;

5.3. esminio pagerinimo data,

5.4. gamintojas;

5.5. tiekėjas (davėjas);

5.6. numatomas naudingo tarnavimo laikas;

5.7. metai, kuriais paskutinį kartą bus apskaičiuota amortizacija;

5.8. sukaupta amortizacijos suma;

5.9. naudojimo veikloje pradžios data ir turto perdavimo naudoti veikloje akto numeris (jeigu turi būti);

5.10. materialiai atsakingas (atsakingas) asmuo;

5.11. galiojimo laikas;

5.12. nematerialiojo turto būklė;

5.13. nematerialiojo turto aprašas.

6. Disponavimo nematerialiuoju turtu būdas:

6.1. valdomas, naudojamas ir disponuojamas patikėjimo teise;
6.2. išnuomotas;
6.3. atiduotas panaudai;
6.4. atiduotas pasaugai;
6.5. naudojamas jungtinėje (partnerystės) veikloje:
6.6. naudojamas pagal nuomos sutartį;

7. Nematerialiojo turto vienetui suteiktas inventoriaus numeris negali būti keičiamas per visą nematerialiojo turto buvimo *VSS* laiką. Inventoriaus numerį galima pakeisti tik tais atvejais, kai nustatoma, kad nematerialusis turtas buvo klaidingai sunumeruotas.

8. Nuomojamą (gautą pagal panaudos sutartis) turtą nuomininkas (panaudos gavėjas) traukia į nebalansines nulinės klasės sąskaitas pagal nuomotojo (panaudos davėjo) jam priskirtus inventoriaus numerius.

9. Demonstracinės programinės įrangos versijos nematerialiuoju turtu nepripažįstamos ir apskaitoje neregistruojamos.

10. *Registruojant* apskaitoje nematerialųjį turtą *ir visas su juo susijusius ūkinius įvykius ir ūkines operacijas, nurodomi pasirinkti detalizuojantys požymiai arba sąskaitų plano sąskaitos:*

10.1. valstybės funkcija;
10.2. programa, kuriai vykdyti įsigytas nematerialusis turtas;
10.3. lėšų, iš kurių įsigytas (sukurtas) nematerialusis turtas, šaltinis;
10.4. valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnį;
10.5. kitas viešojo sektoriaus subjektas, jei jis įsigyja nematerialųjį turtą ar šis turtas jam perleidžiamas (konsolidavimo požymis).

11. Jei *VSS* įsigyja keletą vienodų nematerialiojo turto vienetų (*pvz., VSS įsigyja 1000 programinės įrangos licencijų*), visi šie vienodi nematerialiojo turto vienetai registruojami apskaitoje kaip atskiri turto vienetai ir kiekvienam nematerialiojo turto vienetui sukuriama atskira nematerialiojo turto duomenų kortelė.

III. NEMATERIALIOJO TURTO ĮSIGIJIMO SAVIKAINA

12. Nematerialiojo turto įsigijimo savikainą sudaro pirkimo kaina, įskaitant importo ir kitus negrąžintinus mokesčius, atėmus prekybos nuolaidas. Visos išlaidos, tiesiogiai priskirtinos prie nematerialiojo turto įsigijimo išlaidų ir susijusios su nematerialiojo turto paruošimu naudoti (testavimo, adaptavimo ir pan. išlaidos), taip pat yra įtraukiamos į jo įsigijimo savikainą, jeigu jos reikšmingos.

13. Į ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo savikainą neįtraukiamos, o nurašomos į sąnaudas tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos padarytos:

13.1. išlaidos, padaromos nuo tada, kai turtas tampa tokios būklės, kad galima pradėti jį naudoti, išskyrus esminio turto pagerinimo išlaidas;
13.2. išlaidos, kurios nėra būtinos norint paruošti turtą numatomam naudojimui;
13.3. išlaidos, padarytos turto naudojimo pradžioje, prieš jam pasiekiant planuotą pajėgumą;
13.4. viešųjų pirkimų organizavimo išlaidos;
13.5. palūkanos ir kitos skolinimosi išlaidos, tokios kaip paskolos sutarties administravimo mokestis ir pan.

14. Išlaidos, padarytos kuriant nematerialųjį turtą, kaupiamos nebaigtų nematerialiojo turto kūrimo ir vystymo projektų įsigijimo savikainos sąskaitose pagal atskirus projektus.

15. Sukūrus nematerialųjį turtą, pagal atliktų darbų aktą užpajamuojamas nematerialusis turtas, perkeliant sumas iš nebaigtų nematerialiojo turto kūrimo ir vystymo projektų sąskaitos į atitinkamą nematerialiojo turto įsigijimo savikainos sąskaitą (1 priedas, 1.2 operacija).

16. Turto, kuris įsigyjamas išsimokėtinai per ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį ir sutartyje nurodytos palūkanos reikšmingai skiriasi nuo rinkos palūkanų normos arba palūkanos nėra nurodytos, įsigijimo savikaina apskaičiuojama diskontuojant visą sutartyje nurodytą sumą iki dabartinės vertės, taikant apskaičiuotų palūkanų ar kitą pagrįstą palūkanų normą sutarties sudarymo metu. Mokėtinos sumos dabartinės vertės ir sutartyje nurodytos už turtą mokėtinos sumos skirtumas jo apskaičiavimo metu į nematerialiojo turto įsigijimo savikainą netraukiamas, o pripažįstamas palūkanų sąnaudomis per sutartyje nustatytą išsimokėjimo laikotarpį. Turto įsigijimo savikaina lygi mokėtinos sumos (finansinio įsipareigojimo) amortizuotai savikainai.

IV. NEMATERIALIOJO TURTO REGISTRAVIMAS

17. Nematerialusis turtas ir visos su juo susijusios operacijos registruojamos 1 klasės 11XXXXX „Nematerialusis turtas“ sąskaitose.

18. Nematerialusis turtas registruojamas ir apskaita tvarkoma pagal turto vienetus.

19. Nematerialusis turtas, įsigytas už užsienio valiutą, apskaitoje registruojamas euras, pagal euro ir užsienio valiutos santykį, galiojantį turto įsigijimo dieną, apskaičiuotą Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatyta tvarka ir vadovaujantis 21-uoju VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

20. VSS, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas, apmokestinamai veiklai vykdyti įsigytą nematerialųjį turtą įtraukia į apskaitą be pridėtinės vertės mokesčio, o pridėtinės vertės mokestis įtraukiamas į atskaitą.

21. Nemokamai (neatlygintinai) gautas nematerialusis turtas registruojamas apskaitoje pagal turto perdavimo ir priėmimo aktą (4 priedas):

21.1. iš ne viešojo sektoriaus subjekto gautas nematerialusis turtas –turto tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, toks turtas, registruojamas simboline vieno euro verte. Kartu ta pačia verte registruojamos gautos finansavimo sumos iš kitų finansavimo šaltinių. (1 priedas, 1.3 operacija).

21.2. iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautas nematerialusis turtas – nematerialiojo turto vieneto įsigijimo savikaina, šio turto sukauptos amortizacijos ir nuvertėjimo (jei jis yra) sumos pagal nematerialiojo turto perdavimo dienos būklę. Kartu registruojamos gautos finansavimo sumos, lygios nematerialiojo turto balansinei vertei, pagal perdavimo ir priėmimo akte nurodytą finansavimo šaltinį, iš kurio lėšų nematerialųjį turtą perdavęs viešojo sektoriaus subjektas jį įsigijo, jeigu nematerialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, 1.4 operacija).

21.3. nematerialusis turtas įsigytas už simbolinį mokestį apskaitoje registruojamas turto tikrąja verte, jei tikrąją vertę galima patikimai nustatyti. Tuo pačiu metu registruojamos iš kitų šaltinių gautos finansavimo sumos verte, lygia nematerialiojo turto tikrosios vertės ir simbolinio atlygio skirtumui (1 priedas, 1.5 operacija). Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, nematerialusis turtas registruojamas simbolinio atlygio verte.

22. VSS, gaunantis turtą iš kito viešojo sektoriaus subjekto neatlygintinai, apskaitoje turi jį registruoti toje pačioje turto grupėje, kurioje šis turtas buvo registruotas turtą perdavusio subjekto buhalterinėje apskaitoje, ir tik po to, jei reikia, pergrupuoti.

23. Nematerialusis turtas, įsigytas pagal veiklos nuomos sutartis, atitinkančias 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinės nuoma (lizingas) ir kitos perdavimo sutartys)“ nustatytus finansinės nuomos (lizingo) kriterijus, VSS apskaitoje registruojama kaip nustatyta Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

24. Išsinuomotas ir gautas pagal panaudos sutartis nematerialusis turtas registruojamas *VSS* (*nuomininko ar panaudos gavėjo*) nebalansinėse sąskaitose nurodant kiekvieno nematerialiojo turto vieneto nuomotoją ar panaudos davėją.

25. Programinė įranga ar kitas nematerialusis turtas, kurio naudojimo pradžią galima aiškiai nustatyti, perduodami naudoti veikloje pagal ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje aktą (3 priedas). Kai nematerialiojo turto naudojimo pradžios aiškiai nustatyti negalima, nematerialiojo turto vienetų perduoti naudoti veikloje nereikia, kadangi turtas pradedamas naudoti veikloje nematerialiojo turto įsigijimo ar sukūrimo dieną.

26. Pradedant nematerialųjį turtą naudoti veikloje, parengiamas ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje 2 egzemplioriais aktas (3 priedas). Su nematerialiojo turto amortizacijos skaičiavimu susiję duomenys įrašomi nematerialiojo turto vieneto duomenų kortelėje.

27. Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą registruojami *117XXXXX „Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą“ sąskaitoje*. Gavus nematerialųjį turtą, išankstinių apmokėjimų suma perkeliama į atitinkamos nematerialiojo turto grupės įsigijimo savikainos registravimo sąskaitą (1 priedas, 1.1 operacija). 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“ 1 priede „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ ši suma rodoma eilutėje „Pergrupavimai“.

V. NEMATERIALIOJO TURTO PRIEŽIŪRA IR ESMINIS PAGERINIMAS

28. Visos išlaidos, susijusios su nematerialiojo turto priežiūra, *pavyzdžiui, išlaidos už programinės įrangos diegėjo atliekamus programinės įrangos priežiūros darbus,* jeigu jos nepriskiriamos prie nematerialiojo turto įsigijimo savikainos, priskiriamos prie to ataskaitinio laikotarpio, kuriuo jos buvo padarytos, sąnaudų.

29. Esminiu nematerialiojo turto pagerinimu laikomas esminis programinės įrangos patobulinimas, kuris neapima eilinių trūkumų taisymo, vienetinių programinės įrangos funkcinio suderinamumo pagerinimų. Esminiu pagerinimu gali būti laikoma naujo modulio naudojamoje programinėje įrangoje įdiegimas, naujos programinės įrangos versijos sukūrimas ir įdiegimas, jei nauja versija įdiegiama vietoj naudojamos versijos ir pan.

30. Jei atliekami nematerialiojo turto esminio pagerinimo darbai, *pavyzdžiui, įdiegtas naujas apskaitos programos modulis*, darbų verte didinama nematerialiojo turto įsigijimo savikaina.

31. Jei pasibaigus licencijos galiojimo laikui, įsigyjama nauja licencija, tuomet registruojamas naujas nematerialiojo turto vienetas.

VI. NEMATERIALIOJO TURTO AMORTIZACIJA

32. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti ribotas ir neribotas. Nematerialiojo turto, turinčio neribotą tarnavimo laiką, amortizacija neskaičiuojama.

II.1 Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašas

33. Neriboto naudingo tarnavimo laiko turto pavyzdžiai gali būti: *plėtros darbai, literatūros, mokslo ir meno kūriniai*.

34. Prie kitų nematerialiojo turto grupių priskiriamas nematerialusis turtas gali turėti ribotą ir neribotą naudingo tarnavimo laiką, atsižvelgiant į nematerialiojo turto vieneto ypatybes.

35. Naudojamo pagal nuomos ar panaudos sutartį nematerialiojo turto amortizacija neskaičiuojama ir apskaitoje neregistruojama.

36. Programinės įrangos ir kito nematerialiojo turto, kurio naudojimo pradžią galima tiksliai nustatyti, amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, kai vienetas perduodamas naudoti veikloje. Tuo atveju, kai nematerialiojo turto naudojimo pradžios negalima tiksliai nustatyti, nematerialiojo turto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, užregistravus turtą apskaitoje.

37. Nematerialiojo turto amortizacija nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio 1 dienos, kai:

37.1. nematerialusis turtas nurašomas;

37.2. nematerialusis turtas perleidžiamas ar kitaip perduodamas, nurašant jį iš balansinių sąskaitų;

37.3. nematerialusis turtas nustoja būti naudojamas;

37.4. visa naudojamo nematerialiojo turto vertė (atėmus likvidacinę vertę, jei ji nelygi nuliui) perkeliama į sąnaudų sąskaitas.

38. Nenaudojamo nematerialiojo turto amortizacija neskaičiuojama. Nenaudojamu nematerialiuoju turtu laikomas pripažintas nereikalingu, netinkamu (negalimu) naudoti ir vykdant atitinkamas programas perduotinas valdyti, naudoti ir disponuoti kitoms *VSS* arba kitiems subjektams.

39. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama remiantis Vyriausybės nustatytais nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimaliais ir maksimaliais ekonominiais normatyvais. Konkrečius nematerialiojo turto grupių amortizacijos normatyvus ir likvidacines vertes tvirtina VSS vadovas, prieš tai normatyvus, jeigu reikia, suderinęs su *kontroliuojančiuoju subjektu*.

40. Nematerialiojo turto likvidacinė vertė paprastai lygi nuliui. Retais atvejais, jei *VSS* numato nematerialųjį turtą perleisti jo naudingo tarnavimo laikotarpio pabaigoje, nematerialiojo turto likvidacinė vertė neturi būti lygi nuliui.

41. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė peržiūrimi kiekvienų finansinių metų pabaigoje ir gali būti tikslinami gavus papildomos informacijos. Nematerialiojo turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, kurį buvo patikslintas naudingo tarnavimo laikas arba likvidacinė vertė, turi būti amortizuota per likusį (patikslintą) nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiką.

42. *VSS vadovo įsakymu sudaryta komisija ar jo įgalioti asmenys* tikrina nevisiškai amortizuoto ir nenaudojamo *VSS* veikloje nematerialiojo turto, taip pat didelės likutinės vertės nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikas greitai baigsis, arba kitokio nematerialiojo turto, jei taip nustatyta *VSS* vadovo įsakyme, būklę ir teikia savo pasiūlymus dėl tolesnio nematerialiojo turto naudojimo.

43. Nematerialiojo turto amortizacija registruojama apskaitoje kiekvieną mėnesį *pagal nematerialiojo turto amortizacijos apskaičiavimo žiniaraštį (5 priedas)*. Registruojant apskaitoje amortizacijos sumą, pajamomis pripažįstama amortizacijai proporcinga finansavimo sumų, gautų tam tikram nematerialiojo turto vienetui įsigyti, dalis, jeigu turtas įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, 1.6 operacija).

44. Nematerialiojo turto amortizacija negali viršyti nematerialiojo turto įsigijimo savikainos, atėmus likvidacinę vertę.

45. Registruojant apskaitoje nematerialiojo turto amortizacijos sumą,

finansavimo sumos pajamomis nepripažįstamos tik tuo atveju, jei nematerialusis turtas įsigytas iš *VSS* gautų pajamų (už turto nuomą, turto pardavimą, suteiktas paslaugas).

46. *VSS* pagrindinėje veikloje naudojamo nematerialiojo turto amortizacija pripažįstama pagrindinės veiklos sąnaudomis, o kitoje veikloje naudojamo nematerialiojo turto amortizacija *(pavyzdžiui, nuomojamo turto)* pripažįstama kitos veiklos sąnaudomis.

47. Jei nematerialusis turtas nuvertėja (žr. šio tvarkos aprašo VII skyrių), įsigijimo savikainos amortizacijos suma nesikeičia (1 priedas, 1.8 operacija). Nuvertėjimo suma amortizuojama per likusį nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, mažinant amortizacijos sąnaudas. Registruojant nematerialiojo turto, kurio vertė buvo sumažinta, amortizacijos sumą, taip pat registruojama nematerialiojo turto nuvertėjimo amortizacija ir mažinamos pripažintos finansavimo pajamos (1 priedas, 1.8 operacija).

VII. NEMATERIALIOJO TURTO NUVERTĖJIMO ĮVERTINIMAS IR APSKAITA

48. Kiekvienų ataskaitinių metų pabaigoje atliekant metinę inventorizaciją arba esant poreikiui *VSS vadovo įsakymu sudaryta komisija arba jo įgalioti asmenys* (toliau – komisija) nustato, ar yra požymių, kad nematerialusis turtas gali būti nuvertėjęs. Jei nematerialusis turtas atitinka bent vieną iš vidinių ar išorinių 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nurodytų turto nuvertėjimo požymių, *komisija* turi įvertinti nematerialiojo turto atsiperkamąją vertę. Nematerialiojo turto atsiperkamoji vertė - nematerialiojo turto grynoji realizavimo vertė arba jo naudojimo vertė, ta, kuri yra didesnė.

49. Atsiperkamąją vertę apskaičiuoja *VSS vadovo įsakymu sudaryta komisija arba jo įgalioti asmenys*. Nematerialiojo turto, kurio grynoji realizavimo vertė viršija likutinę vertę, nuvertėjimas neregistruojamas.

50. Nematerialiojo turto likutinės vertės ir atsiperkamosios vertės skirtumas yra nematerialiojo turto nuvertėjimo suma.

51. Jeigu atsitikus kokiems nors įvykiams *VSS* dėl tam tikrų aplinkybių visiškai negali naudoti nematerialiojo turto savo veikloje ir negali jo realizuoti, tokio nematerialiojo turto likutinė vertė turi būti lygi nuliui, t. y. turi būti apskaičiuotas ir užregistruotas 100 proc. nuvertėjimas, lygus nematerialiojo turto likutinei vertei. Nuvertėjimas turi būti apskaičiuotas ir užregistruotas tą ataskaitinį laikotarpį, kurio metu nematerialusis turtas pripažintas netinkamu naudoti veikloje.

52. Duomenys apie nematerialųjį turtą, kurio atsiperkamoji vertė mažesnė nei likutinė vertė, įtraukiami į *nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažymą (6 priedas).*

53. *VSS vadovo* patvirtinta *nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma* turi būti pateikta *buhalterijai.*

54. Remiantis pateikta *nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma*, apskaitoje registruojamas nematerialiojo turto nuvertėjimas ir pripažįstama ta pati finansavimo pajamų suma, jei nematerialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, 1.7 operacija).

55. Jei nematerialiojo turto nuvertėjimas buvo užregistruotas ankstesniais laikotarpiais, apskaitoje registruojamas tik nuvertėjimo skirtumas.

56. Nematerialiojo turto apžiūros metu nustatoma, ar nėra požymių, kad anksčiau pripažintas nuostolis dėl nematerialiojo turto nuvertėjimo nebeegzistuoja ar sumažėjo. Jei tokių požymių yra, *VSS* turi perskaičiuoti nematerialiojo turto vieneto atsiperkamąją vertę.

57. Nematerialiojo turto likutinė vertė gali būti didinama iki nematerialiojo turto atsiperkamosios vertės. Naujai apskaičiuota nematerialiojo turto vertė negali būti

didesnė nei likutinė vertė, kuri būtų buvusi nustatyta, jei ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvusios pripažintos nuvertėjimo sąnaudos.

58. Remiantis *nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo panaikinimo pažyma (7 priedas),* apskaitoje registruojamas nematerialiojo turto nuvertėjimo panaikinimas ir mažinamos pripažintos finansavimo pajamos (1 priedas, 1.9 operacija).

59. Nematerialusis turtas inventorizuojamas teisės aktų nustatyta tvarka. .

60. Inventorizacijos rezultatai buhalterinėje apskaitoje registruojami:

60.1. Nustačius nematerialiojo turto trūkumą:

60.1.1. jeigu nustatytas kaltas asmuo ir numatoma trūkumų sumas išieškoti, nematerialiojo turto trūkumas priskiriamas prie išieškotinų sumų. Nustačius trūkumą apskaitoje registruojama nurašomo nematerialiojo turto vertė ir registruojamos išieškotinos sumos (1 priedas, 1.10 operacija);

60.2. Nustačius nematerialiojo turto perteklių rastas neužregistruotas nematerialusis turtas užregistruojamas 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“ nustatyta tvarka (1 priedas, 1.12 operacija).

VIII. NEMATERIALIOJO TURTO PERLEIDIMAS

61. Nematerialiojo turto perleidimu laikoma:

61.1. nematerialiojo turto išnuomojimas;

61.2. nematerialiojo turto perdavimas panaudai;

61.3. nematerialiojo turto neatlygintinas perdavimas;

61.4. nematerialiojo turto pardavimas (*aukcione arba be aukciono*);

62. Visos su nematerialiojo turto perleidimu susijusios operacijos turi būti registruojamos apskaitoje po to, kai buvo apskaičiuota ir apskaitoje užregistruota einamojo mėnesio nematerialiojo turto amortizacija (jeigu ji skaičiuojama).

63. Jeigu nematerialusis turtas išnuomojamas, gavus nuomos sutarties kopiją ir turto perdavimo ir priėmimo aktą, *pakeičiamas nematerialiojo turto vieneto naudojimo požymis* (*iš naudojamo į išnuomotą*). Išnuomotas nematerialusis turtas lieka *VSS* apskaitoje. Išnuomoto nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos priskiriamos prie kitos veiklos sąnaudų *(88XXXXX „sąskaita),* išskyrus turtą, kuris pagal sutartis atiduodamas subjektams valstybės ar savivaldybės funkcijoms atlikti, o tokio turto sukauptos amortizacijos sąnaudos turėtų būti priskiriamos prie pagrindinės veiklos sąnaudų ir registruojamos sąskaitoje *(8703XXX „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos“.*

64. Perdavus nematerialųjį turtą panaudai, *pakeičiamas jo naudojimo požymis (iš naudojamo į perduotą panaudai)*. Panaudai atiduoto nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos priskiriamos prie kitos veiklos sąnaudų (*88XXXXX sąskaita*), išskyrus turtą, kuris pagal sutartis atiduodamas subjektams valstybės ar savivaldybės funkcijoms atlikti, O tokio turto sukauptos amortizacijos sąnaudos turėtų būti priskiriamos prie pagrindinės veiklos sąnaudų ir registruojamos sąskaitoje *(8703XXX „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos“.*

65. Perduodant kitam viešojo sektoriaus subjektui nematerialųjį turtą, rengiamas turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktas (4 priedas), kuriame nurodoma:

65.1. nematerialiojo turto įsigijimo savikaina;

65.2. nematerialiojo turto įsigijimo data;

65.3. sukaupta amortizacijos suma;

65.4. nematerialiojo turto nuvertėjimo suma;

65.5. nematerialiojo turto likutinė vertė;

65.6. finansavimo šaltinis (-iai), iš kurio (-ių) lėšų nematerialusis turtas buvo įsigytas;

65.7. kita informacija.

66. Priėmus sprendimą nemokamai (neatlygintinai) perduoti nematerialųjį turtą kitam subjektui, perduotas nematerialusis turtas nurašomas iš apskaitos. Jei nematerialusis turtas perduodamas kitam viešojo sektoriaus subjektui, finansavimo pajamos nepripažįstamos, o mažinamos gautos finansavimo sumos (1 priedas, 1.13 operacija). Jei nematerialusis turtas perduodamas ne viešojo sektoriaus subjektui, pripažįstamos finansavimo pajamos (1 priedas, 1.14 operacija).

67. Remiantis VSS pasirašyta nematerialiojo turto pardavimo – pirkimo sutartimi rengiama sąskaita faktūra ir apskaitoje registruojamos kitos veiklos pelnas arba nuostolis iš nematerialiojo turto perleidimo. Taip pat pripažįstamos finansavimo pajamos verte, lygia parduoto nematerialiojo turto likutinei vertei, jei nematerialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, 1.15 ir 1.16 operacijos).

IX. NEMATERIALIOJO TURTO NAUDOJIMO VEIKLOJE NUTRAUKIMAS, PERGRUPAVIMAS IR NURAŠYMAS

68. *Materialiai atsakingas (atsakingas) asmuo dėl nematerialiojo turto netinkamumo (negalimo naudoti)* informuoja *VSS vadovo įsakymu sudarytą komisiją arba jo įgaliotus asmenis* dėl nematerialiojo turto vieneto naudojimo tolesnėje veikloje. Komisija, apžiūrėjusi ir patikrinusi nematerialųjį turtą, parengia ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktą *(8 priedas*) ir teikia siūlymus dėl tolesnio nematerialiojo turto naudojimo.

69. Pasirašytas ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktas pateikiamas buhalterijai. Remiantis ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktu, nematerialiojo turto amortizacija nebeskaičiuojama.

70. Nematerialusis turtas teisės aktų nustatyta tvarka gali būti nurašomas.

71. Nematerialusis turtas nurašomas, jei jis pripažintas netinkamu (negalimu) naudoti ir nebeatitinka nematerialiojo turto požymių dėl vienos iš šių priežasčių :

71.1. visiško amortizavimo ir netinkamumo naudoti;

71.2. stichinės nelaimės;

71.3. gaisro;

71.4. trečiųjų asmenų veikos;

71.5. moralinio nusidėvėjimo;

71.6. sugedimo, kai taisyti netikslinga;

71.7. netikslinga ar neįmanoma nematerialiojo turto parduoti viešuose prekių aukcionuose;

71.8. dėl kitų priežasčių.

72. Visiškai amortizuotas nematerialusis turtas negali būti nurašytas, jei jis dar tinkamas naudoti veikloje.

73. *VSS vadovo įsakymu sudaryta komisija ar jo įgalioti asmenys* pildo pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo aktą (9 priedas). .

74. Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo aktai pateikiami buhalterijai ne vėliau kaip per tris darbo dienas po aktų patvirtinimo dienos, bet ne vėliau kaip iki X-os kito mėnesio dienos.

75. Sprendimus dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu)

naudoti nematerialiojo turto nurašymo priima teisės aktuose nustatytos institucijos.

76. Gavus patvirtintą pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo aktą, apskaitoje registruojamas nematerialiojo turto nurašymas. Jeigu nurašomas veikloje naudojamas nematerialusis turtas, prieš nurašant apskaičiuojama ir užregistruojama einamojo mėnesio šio turto amortizacijos suma.

77. Nurašant nematerialųjį turtą, gali būti registruojamos šios operacijos:

77.1. jei nematerialusis turtas sugadintas, prarastas dėl materialiai atsakingo (atsakingo) ar kito asmens kaltės ir yra galimybė nematerialiojo turto praradimo žalą išieškoti iš šio asmens, registruojamas nematerialiojo turto nurašymas, išieškotina suma (1 priedas, 1.10 operacija). Nebalansinėse sąskaitose kaupiama informacija apie prarastą nematerialųjį turtą tol, kol pagal Civilinį kodeksą sueina ieškinio senaties terminas;

77.2. jei nematerialusis turtas nurašomas, pripažįstant sąnaudas, registruojamas nematerialiojo turto nurašymas ir pripažįstamos finansavimo pajamos (jeigu nebuvo pripažintos išieškotinos gautinos sumos nuvertėjimas, nurašant pripažįstamos sąnaudos) jei nematerialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų (1 priedas, 1.11 operacija).

X. NEBALANSINĖ NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITA

78. Nebalansinėse sąskaitose registruojama:

78.1. iš trečiųjų šalių priimtas saugoti nematerialusis turtas;

78.2. prarastas nematerialusis turtas. Informacija apie prarastą nematerialųjį turtą turi būti tol, kol nesueina ieškinio senaties terminas pagal Civilinį kodeksą,

78.3. konfiskuotas arba nemokamai gautas nematerialusis turtas. Konfiskuotas arba nemokamai gautas nematerialusis turtas iš nebalansinių sąskaitų nurašomos teisės aktų nustatyta tvarka;

78.4. panaudai gautas nematerialusis turtas;

78.5. panaudai perduotas nematerialusis turtas.

79. Nematerialusis turtas iš nebalansinių sąskaitų nurašomas:

79. 1. Prarastas nematerialusis turtą – pasibaigus ieškinio senaties terminui pagal Civilinį kodeksą;

79. 2. Konfiskuotas arba kitas nemokamai gautas nematerialusis turtas iš apskaitos nurašomas pagal pripažinimo netinkamu aktą.

XI. VIDINIAI DOKUMENTAI

80. *VSS* naudojami šie su ilgalaikiu nematerialiuoju turtu susiję vidiniai dokumentai:

80. 1. ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje aktas (3 priedas);

80. 2. valstybės turto, perduoto valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktas (4 priedas);

80. 3. nematerialiojo turto amortizacijos skaičiavimo žiniaraštis (5 priedas);

80. 4. nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma (6 priedas);

80. 5. nuostolio dėl ilgalaiki turto nuvertėjimo panaikinimo pažyma (7 priedas);

80. 6. Ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo aktas (8 priedas);

80. 7. pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto nurašymo ir likvidavimo aktas (9 priedas);

81. Šio tvarkos aprašo 80 punkte nurodytus aktus parengia VSS vadovo

sudarytos komisijos ar paskirti darbuotojai, o tvirtina *VSS* vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
1 priedas

NEMATERIALIOJO TURTO APSKAITOS BUHALTERINIAI ĮRAŠAI

Opera-cijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
1.1.	Registruojamas nematerialiojo turto vienetas (įsigijimo savikaina)	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos arba 117XXX Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą	Sąskaita faktūra, darbų atlikimo aktas
	Pateikus mokėjimo paraišką sumokėti už įsigyjamą nematerialųjį turtą, registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
	Kai už įsigyjamą nematerialųjį turtą valstybės iždas sumoka tiesiogiai:			Valstybės iždo mokėjimo pavedimo turinys
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą tiekėjui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai už įsigyjamą nematerialųjį turtą1*VSS* sumoka pats:			Banko išrašas
	Registruojamos gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Apmokėjus tiekėjui	691XXXXTiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas
1.2.	Registruojama nematerialiojo turto vienetas įsigijimo savikaina, užbaigus kūrimą	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	116XXX1 Nebaigtų projektų įsigijimo savikaina	Darbų atlikimo aktas

II.1 Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašas

Opera-cijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
1.3.	Registruojamas nemokamai gautas nematerialiojo turto vienetas, kai nematerialusis turtas gautas iš ne viešojo sektoriaus subjekto	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	4261XX1 Finansavimo sumos iš kitų šaltinių (gautos)	Perdavimo ir priėmimo aktas
1.4.	Registruojamas iš kito viešojo sektoriaus subjekto nemokamai gautas nematerialiojo turto vienetas	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija 11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas 42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	Perdavimo ir priėmimo aktas
1.5.	Registruojamas nematerialiojo turto vienetas įsigijimo savikaina (tikrąja verte), kai nematerialusis turtas įsigyjamas už simbolinę sumą	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos 426XXX1 Finansavimo sumos iš kitų šaltinių (gautos)	Sąskaita faktūra, turto vertės nustatymo aktas
	Pateikus mokėjimo paraišką (simboliniam mokesčiui sumokėti), registruojamos gautinos finansavimo sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	Mokėjimo paraiška
	Kai už įsigyjamą nematerialųjį turtą valstybės iždas sumoka tiesiogiai:			
	Gavus informaciją apie atliktą mokėjimą tiekėjui, mažinama mokėtina suma ir registruojamos gautos finansavimo sumos	691XXXX Tiekėjams mokėtinos sumos	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Valstybės iždo mokėjimo pavedimo turinys
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Kai už įsigyjamą nematerialųjį turtą *VSS* sumoka pats:			
	Registruojamos gautos finansavimo sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	222XXXX Gautinos finansavimo sumos	Banko išrašas
		41XXXXX Finansavimo sumos (gautinos)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	
	Registruojamas mokėjimas už nematerialųjį turtą	691XXX Tiekėjams mokėtinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	Banko išrašas

II.1 Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašas

Opera-cijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
1.6.	Registruojama nematerialiojo turto amortizacija	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija	Nematerialiojo turto amortizacijos apskaičiavimo žiniaraštis
	Pajamomis pripažįstama amortizacijai proporcinga finansavimo sumų, gautų tam nematerialiajam turtui įsigyti, dalis (jei turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
1.7.	Registruojamas nematerialiojo turto nuvertėjimas	87091XX Nuvertėjimo sąnaudos	11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas	Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažyma
	Pripažįstamos finansavimo pajamos (jei nematerialusis turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
1.8.	Registruojama nematerialiojo turto, kuriam buvo pripažintas nuvertėjimas, amortizacijos sąnaudos	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija	Nematerialiojo turto amortizacijos apskaičiavimo žiniaraštis
	Registruojamos finansavimo pajamos	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Registruojama nematerialiojo turto, nuvertėjimo amortizacija	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	
	Mažinamos pripažintos finansavimo pajamos	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	
1.9.	Registruojamas nematerialiojo turto nuvertėjimo panaikinimas	11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas	8709XXX Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos	Nuostolio dėl turto nuvertėjimo panaikinimo pažyma
	Mažinamos pripažintos finansavimo pajamos	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	
1.10.	Registruojamas nematerialiojo turto nurašymas ir išieškotinos sumos, kai nustatytas žalą padaręs asmuo	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija 11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas 2293XXX Išieškotinos sumos už padarytą žalą	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	Nurašymo aktas; vadovo sprendimas dėl žalos išieškojimo

II.1 Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašas

Opera-cijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Išieškojus žalą iš kalto asmens registruojama	42XXXX4 Finansavimo sumos (grąžintos)	686XXXX Grąžintinos finansavimo sumos	
1.11.	Nurašant nematerialųjį turtą, pirmiausiai registruojama ataskaitinio mėnesio nematerialiojo turto amortizacija, o likutinė vertė pripažįstama sąnaudomis	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija	Nematerialiojo turto amortizacijos apskaičiavimo žiniaraštis
	Pajamomis pripažįstama amortizacijai proporcinga finansavimo sumų, gautų tam nematerialiajam turtui įsigyti, dalis, jeigu turtas įsigytas iš finansavimo sumų	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Registruojamas nematerialiojo turto nurašymas į sąnaudas	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija 11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas 8709XXX Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	Nurašymo aktas
	Pripažįstamos finansavimo pajamos (jei nematerialusis turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX1 Finansavimo sumos (gautos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
1.12.	Registruojamas nematerialiojo turto perteklius	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	426XXX1 Finansavimo sumos iš kitų šaltinių (gautos)	Inventorizacijos aprašas
1.13.	Registruojamas nematerialiojo turto perdavimas kitam viešojo sektoriaus subjektui	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija 11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas (jei yra) 42XXXX3 Finansavimo sumos (perduotos)	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	Perdavimo ir priėmimo aktas

II.1 Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašas

Opera-cijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
1.14.	Registruojamas nematerialiojo turto perdavimas ne viešojo sektoriaus subjektui	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija 11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas (jei yra) 833XXXX Finansavimo sąnaudos	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	Perdavimo ir priėmimo aktas
	Registruojamos finansavimo pajamos	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
1.15.	Prieš nurašant parduodamą nematerialųjį turtą, registruojama ataskaitinio mėnesio nematerialiojo amortizacija	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija	Ilgalaikio turto amortizacijos apskaičiavimo žiniaraštis
	Pajamomis pripažįstama amortizacijai proporcinga finansavimo sumų, gautų tam nematerialiajam turtui įsigyti, dalis (jeigu turtas įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Nurašomas parduotas nematerialusis turtas, registruojama gautina suma ir nematerialiojo turto pardavimo pelnas	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija 11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas 2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina 7413XXX Apskaičiuotas pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo	Pardavimo sąskaita faktūra
	Pajamomis pripažįstama finansavimo sumų dalis, proporcinga nematerialiojo turto likutinei vertei (jei nematerialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Kartu registruojama sukaupta pervestina į biudžetą suma	74XXXXX Pervestinos sumos už parduotą turtą	6951XXX Sukauptos mokėtinos sumos į biudžetą	

II.1 Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašas

Opera-cijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Gavus apmokėjimą	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą	Banko išrašas
	Registruojama pervestina suma į biudžetą	6951XXX Sukauptos mokėtinos sumos į biudžetą	68XXXXX Pervestinos sumos	
	Registruojamas pinigų pervedimas į biudžetą	68XXXXX Pervestinos sumos	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	
1.16.	Prieš nurašant parduodamą nematerialųjį turtą, registruojama ataskaitinio mėnesio nematerialiojo amortizacija	8703XXX Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija	Nematerialiojo turto amortizacijos apskaičiavimo žiniaraštis
	Pajamomis pripažįstama amortizacijai proporcinga finansavimo sumų, gautų tam nematerialiajam turtui įsigyti, dalis, jeigu turtas įsigytas iš finansavimo sumų	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotos)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Nurašomas parduotas nematerialusis turtas, registruojama gautina suma ir nematerialiojo turto perleidimo nuostolis	11XXXX4 Nematerialiojo turto sukaupta amortizacija 11XXXX3 Nematerialiojo turto nuvertėjimas 2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą 88XXXXX Nuostoliai iš ilgalaikio turto perleidimo	11XXXX1 Nematerialiojo turto įsigijimo savikaina	Pardavimo sąskaita faktūra
	Pajamomis pripažįstama finansavimo sumų dalis, proporcinga nematerialiojo turto likutinei vertei (jei nematerialusis turtas buvo įsigytas iš finansavimo sumų)	42XXXX2 Finansavimo sumos (panaudotas)	701XXXX Panaudotų finansavimo sumų nepiniginiam turtui įsigyti pajamos	
	Kartu registruojama sukaupta pervestina suma į biudžetą	74XXXX Pervestinos sumos už parduotą turtą	6951XXX Sukauptos mokėtinos sumos į biudžetą	

II.1 Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašas

Opera-cijos Nr.	Operacijos turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita	Dokumentas
	Registruojama gauta apmokėjimo suma	241XXXX Pinigai bankų sąskaitose	2263XXX Gautinos sumos už parduotą turtą	Banko išrašas

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
2 priedas

NEMATERIALIOJO TURTO GRUPIŲ PAVYZDŽIAI

Nr.	***Nematerialiojo turto grupė***	***Pavyzdžiai***
1	*Plėtros darbai*	• *kompiuterinės programos kūrimas ir diegimas;* • *naujos cheminių, fizikinių tyrimų įrangos kūrimas;* • *kt.*
2	*Programinė įranga ir jos licencijos*	• *apskaitos sistema;* • *biudžeto valdymo sistema;* • *darbo užmokesčio skaičiavimo sistema;* • *elektroninio žodyno programa;* • *operacinė sistema;* • *sistemų licencijos;* • *duomenų bazės;* • *kt.*
3	*Patentai ir kitos licencijos*	• *prekių ženklai;* • *išradimų patentai;* • *kt.*
4	*Literatūros, mokslo ir meno kūriniai*	• *autorinių teisių į knygą įsigijimo išlaidos;* • *autorinių teisių į kompiuterinę programą įsigijimo išlaidos;* • *autorinių teisių į architektūros kūrinį įsigijimo išlaidos*
5	*Kitas nematerialusis turtas*	•
6	*Nebaigti projektai*	• *pirktos kompiuterinės apskaitos sistemos diegimas;* • *prekinio ženklo kūrimas;* • *kt.*
7	*Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą*	*Išankstiniai apmokėjimai už minimus nematerialiojo turto pavyzdžius.*

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
3 priedas

(Ilgalaikio turto perdavimo naudoti veikloje akto forma)

_____

(Įstaigos pavadinimas)

TVIRTINU:

_____

(pareigų pavadinimas)

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)

_____

(data)

ILGALAIKIO TURTO PERDAVIMO NAUDOTI VEIKLOJE AKTAS

_____ Nr. _____

(data)

_____

(sudarymo vieta)

Šiuo aktu patvirtinamas perduodamo naudoti veikloje ilgalaikio turto sąrašas:

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Techniniai duomenys	Kiekis	Kaina	Įsigijimo data	Perdavimo naudoti veikloje data	Numatoma galutinė turto naudojimo data	*Departamentas / skyrius / kitas naudotojas*	*Turto grupė*

Perdavė: _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

Priėmė: _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo:

_____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Eil. Nr	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Nusidėvėjimo ar amortizacijos metodas	Naudingo tarnavimo laikas (metais)	Numatoma turto likvidacinė vertė, Eur

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
4 priedas

_____
(įstaigos pavadinimas)

VALSTYBĖS TURTO, PERDUODAMO VALDYTI, NAUDOTI IR DISPONUOTI JUO PATIKĖJIMO TEISE, PERDAVIMO PRIĖMIMO AKTAS

_____ Nr. _____
(data)

_____
(sudarymo vieta)

_____,
(perduodančios turtą institucijos, įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, buveinė, kodas)

atstovaujama (-as) įgalioto _____
(pagal įstatymą, institucijos įstatus (nuostatus), įgaliojimą – atstovo pareigos,

_____,
vardas ir pavardė, įgaliojimo data ir numeris)

perduoda, o _____
(priimančios turtą institucijos, įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, buveinė, kodas)

_____,

atstovaujama (-as) įgalioto _____
(pagal įstatymą, institucijos įstatus (nuostatus), įgaliojimą – atstovo pareigos,

_____,
vardas ir pavardė, įgaliojimo data ir numeris)

priima, vadovaudamosi (-iesi) _____,
(dokumento perduoti turtą pavadinimas, data, numeris)

šį valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą: _____

_____

_____.
(perduodamo turto pavadinimas ir apibūdinimas (nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto – inventoriaus numeris, įsigijimo ir likutinė vertė, trumpalaikio materialiojo turto – įsigijimo vertė , nekilnojamojo turto, ar kito nekilnojamojo daikto – adresas, unikalus numeris, bendras statinio plotas, statinio pažymėjimas plane, patalpų plotas. Jeigu perduodami keli objektai, nurodoma, kad turtas perduodamas pagal pridedamą sąrašą. Sąraše turi būti nurodyti atitinkamai turto grupei numatyti reikalavimai). Šiame akte taip pat turi būti nurodyta nematerialiojo ir ilgalaikio materialiojo turto sukaupta nusidėvėjimo ir nuvertėjimo suma, arba tikrosios vertės rezervo suma, nurodytas finansavimo šaltinis (-iai), iš kokių lėšų turtas įsigytas.

Perduodamo turto būklė perdavimo metu _____.

Perduodamas turtas yra perduotas pagal nuomos (panaudos) sutartį _____

_____.
(sutarties sudarymo data, numeris, galiojimo terminas)

PRIDEDAMA (jeigu dokumentai pridedami):

1. _____, ____ lapas (-ai).
(perduodamo turto sąrašas)

2. _____, ___ lapas (-ai).
(dokumentas, suteikiantis teisę perduoti (priimti) turtą)

3. _____,____ lapas (-ai).
(nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos arba jų kopijos)

4. _____,____ lapas (-ai).
(teisinės registracijos dokumentai)

5. _____,____ lapas (-ai).
(nuomos (panaudos) sutartis)

6. _____,____ lapas (-ai).
(valstybės nuosavybės teisę į akcijas patvirtinantys dokumentai)

7. _____, ____ lapas (-ai).
(kiti dokumentai)

Šis aktas surašytas dviem egzemplioriais, po vieną turto perdavėjui ir turto perėmėjui.

Perdavė

_____ _____ _____

(įgalioto perduoti turtą asmens pareigų pavadinimas) *(Parašas)* *(Vardas ir pavardė)*

Priėmė

_____ _____ _____

(įgalioto priimti turtą asmens pareigų pavadinimas) *(Parašas)* *(Vardas ir pavardė)*

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
5 priedas

(Nematerialiojo turto amortizacijos apskaičiavimo žiniaraščio forma)

_____

(Įstaigos pavadinimas)

NEMATERIALIOJO TURTO AMORTIZACIJOS APSKAIČIAVIMO ŽINIARAŠTIS

_____ Nr. _____

(data)

Laikotarpis: _____

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Įsigijimo data	Įsigijimo savikaina, Eur	Mėnesio amortizacijos suma, Eur	Sukaupta amortizacijos suma, Eur	Likutinė vertė Eur
Iš viso:							

Apskaitoje užregistravo: _____ _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
6 priedas

(Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo pažymos forma)

_____

(įstaigos pavadinimas)

TVIRTINU

_____

(pareigų pavadinimas)

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)

_____

(data)

NUOSTOLIO DĖL ILGALAIKIO TURTO NUVERTĖJIMO PAŽYMA

_____ Nr. _____

(data)

_____

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Įsigijimo data	Balansinė vertė, Eur	Atsiperkamoji vertė, Eur	Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo, Eur	Nuvertėjimo požymis

Komisijos pirmininkas _____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

Nariai: _____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo _____ _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
7 priedas

(Nuostolio dėl ilgalaikio turto nuvertėjimo panaikinimo pažymos forma)

_____

(Įstaigos pavadinimas)

TVIRTINU

_____

(pareigų pavadinimas)

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)

_____

(data)

NUOSTOLIO DĖL ILGALAIKIO TURTO NUVERTĖJIMO PANAIKINIMO PAŽYMA

_____ Nr. _____

(data)

_____

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Pavadinimas	Įsigijimo data	Balansinė vertė, Eur	Atsiper-kamoji vertė,Eur	Panaikintas nuostolis dėl turto nuvertėjimo, Eur	Nuvertėjimo panaikinimo priežastis

Komisijos pirmininkas _____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

Nariai: _____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo _____ _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
8 priedas

(Ilgalaikio turto naudojimo veikloje nutraukimo akto forma)

_____

(įstaigos pavadinimas)

TVIRTINU

_____

(pareigų pavadinimas)

_____

(parašas)

_____

(vardas, pavardė)

_____

(data)

ILGALAIKIO TURTO NAUDOJIMO VEIKLOJE NUTRAUKIMO AKTAS

_____ Nr. _____

(data)

_____

(sudarymo vieta)

Eil. Nr.	Inventoriaus Nr.	Ilgalaikio turto pavadinimas	Nutraukti turto naudojimą veikloje (data)	Turto buvimo vieta	Naudojimo nutraukimo priežastys

Komisijos pirmininkas _____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

Nariai: _____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____

(parašas) (vardas, pavardė)

Materialiai atsakingas asmuo (perdavė):_____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

Materialiai atsakingas asmuo (perėmė):_____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

Apskaitoje užregistravo _____ _____

(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė) (data)

Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo
9 priedas

_____
(Turto valdytojo pavadinimas)

PRIPAŽINTO NEREIKALINGU ARBA NETINKAMU (NEGALIMU) NAUDOTI NEMATERIALIOJO IR ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO NURAŠYMO IR LIKVIDAVIMO AKTAS

20__ m. _____ _____ d. Nr.

_____
(sudarymo vieta)

TVIRTINU:

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Komisija, sudaryta _____
(dokumento, kuriuo sudaryta komisija, pavadinimas, data ir Nr.)
iš_____
_____(vardas, pavardė, pareigų pavadinimas, darbovietė)
_____
_____
_____,
nurašė:
1. Turto pavadinimas, įsigijimo savikaina, nusidėvėjimo (amortizacijos) suma ir trumpas apibūdinimas _____
_____
_____
2. Materialiai atsakingas asmuo_____
3. Buvimo vieta _____
4. Pagaminimo (pastatymo) metai _____
5. Įsigijimo metai, mėnuo _____
6. Inventoriaus Nr.

_____
7. Turtas pripažintas nereikalingu, netinkamu (negalimu) naudoti (kas reikalinga, pabraukti)_____
_____
(dokumento, kurio pagrindu turtas pripažintas nereikalingu, netinkamu (negalimu) naudoti
_____
pavadinimas, data ir Nr.)
8.Techninė būklė ir nurašymo priežastys_____
_____
_____
_____
_____

Liekamosios medžiagos

Eil. Nr.	Buhalterinės sąskaitos Nr.	Pavadinimas	Skaičius (vnt.)	Kaina Eur	Suma Eur	Pastabos
Iš viso			x	x		

Komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Nariai: _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Turtą likvidavo _____
(dokumento pavadinimas, data, Nr.)

Paskirta(-s)_____
(pareigos, parašas, vardas, pavardė)

PRIDEDAMA. _____
(dokumento pavadinimas, data, Nr., lapų skaičius)

Akto duomenis į apskaitą įtraukė _____
(pareigos, parašas, vardas, pavardė, data)